

Language Czech

Text

V Českosaském Švýcarsku se vyskytují jak horské, tak teplomilné druhy bezobratlých živočichů, případně druhy vázané na specifické podmínky, například spáleniště. Nejčastěji prozkoumanou skupinou bezobratlých je hmyz, zvláště některé čeledi brouků.

HMYZ

Brouci

Stáevlákovitá

Na pšeničných polích a v lesovířích častěji vzácně **stáevlák lesklý** (*Carabus nitens*). V zchátlých bukových porostech je možná spatřit **stáevlák nepravdělný** (*Carabus irregularis*). V inverzních kašpovkách Kamenice častěji vzácně stáevlák *Carabus problematicus*. Na teplém otevřeném stanovišti je vřezáň mizející západoevropský **stáevlák zlatý** (*Carabus auratus*), na rašeliniřích a v lesovířích častěji **stáevlák polní** (*Carabus arvensis*) a vzácně eurokavkazský druh *Pterostichus quadriveolatus*. V údolí řeky Labe byl nalezen i vzácně *Dyschirius intermedius*.

Střevlík zlatolesklý. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

Tesaříkovitá

V oblasti byl prokázán vskyt 108 druhů tesaříků (Cerambycidae). K zajímavostem patří druhy obvyklé horské oblasti a pirozené jehličnaté lesy, které se v Československu a včasně vyskytují v inverzních polohách v místech pirozeného vskytu smrku, jako například **tesařík pasekovský** (*Pachyta lamed*), **tesařík čtyřskvrnný** (*Pachyta quadrimaculata*) a především vzácný tesařík *Acmaeops septentrionis*, který je na ohněm poškozených suchých stromech. V borových lesích se velmi vzácně vyskytuje **tesařík zavalitý** (*Ergates faber*). Vskyt **tesaříka alpského** (*Rosalia alpina*) se v současnosti nepodařilo prokázat, i když z minulosti je z tohoto území uváděno několik údajů.

Tesařák ěřtyřskvrnný. Foto: archiv Správy NP ěř

[ZPĚT NA ěřVOD](#)

Kovařřkovitř

V zachovalřch lesřch v chladnřch inverznřch roklřch řřije horskř druh kovařřřka *Sericus subaeneus*. V chladnřch lokalitřch na vlhkřch paloučřch řřije eurosibiřřskř druh *Aplotarsus incanus*. Na volnřch lokalitřch s přřřitřřm podkladem a na vřřesovitřřch řřije palearktickřř *Cardiophorus asellus*. K teplomilnřřm druhřřm obřřřvajřřcřř kvřřřnatřř buřřřiny na ěřřediřřovřřch vrřřch patřřř *Pseudanostirus globicollis*. ěř V ěřřemř řřije i nřřř nejvřřřř kovařřřk *Stenagostus rufus*, kterřř je zde vřřřř na borovřř lesy.

[ZPĚT NA ěřVOD](#)

Ostatnř ěřředi borukřř

Velmi pořřřtnřř jsou v ěřřemř zastoupeni **nosatcovitřř** (*Curculionidae*) a **mandelinkovitřř** (*Chrysomelidae*) brouci. K velmi vřřřznamnřřm patřřř přřřevřřřm ty druhy, kterřř obvykle řřijř ve vyřřřch polohřch, kdeřřto zde se vyskytujř i ve velmi nřřřch nadmořřřch vřřřřch v řřřřch řřřřch vodnřch tokřř. Zde se tyto druhy udrřřely od konce doby ledovřř vzhledem k podobnřř chladnřřmu klimatu, jako je klima horskřř (tzv. **glaciřřlnřř relikty**).

K vřřřznamnřřm indikařřřm druhřřm, kterřř jednoznařřř doklřřdajř kontinuitnost, tj. střřlost a přřřirozenost lesa na danřř lokalitřř, patřřř přřřevřřř bezkřřřdiřř zřřřstupci nosatcovitřřch, jednak rodu *Acalles* (*A. camelus* a *A. commutatus*) a druh *Echinodera hypocrita*. K nejvřřřznamnřřřm nřřřřm patřřř nedřřřnřř objevenřř vzřřřcnřřho horskřřho druhu nosatce karpatskřřho přřřvodu *Plinthus tischeri*, kterřř zde řřije na nejřřřpadnřřřm zjiřřřřm bodu svřřřho přřřirozenřřho rozřřřřenřř, a to pouze v nejstudenřřřch inverznřřch řřřřch.

Na přřřřhodnřřch lokalitřřch s přřřřitřřm podkladem řřije jako velkřř rarita **chrobřřřk ěřřřř** (*Typhaeus typhoeus*). Okolřř Hřřřenska přřřřstavuje jeho jedinou lokalitu v rřřřci celřř ěřřřskřř republiky!

Chrobák ěrn½. Foto: Věclav Sojka

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

Mot½li

Na ězemě ěskosaskěho Ā v½carska bylo prokězěno věce ne¾ 1000 druhĚ mot½lĚ. K chladnomiln½m horsk½m a podhorsk½m druhĚm patĚ napĚ. **hrotnĀĀdlec kapradinov½** (*Hepialus fusconebulosus*), **drobnĀĀěk Stigmella myrtillella** Āi **chrostĀkovnĀk Micropterix osthelderi**, jeho¾ nĀlez u Dolskěho ml½na byl vĚbec prvnĀm nĀlezem v ěchěch!. V raĀelinn½ch borech Ā Ā¾ije Āada druhĚ, kterě jsou sv½m v½vojem vězěny na rojovnĀk bahennĀ, napĚ. **drobnĀĀěk Stigmella lediella**, **podkoprĀěk Lyonetia ledi** Āi **pouzdrovnĀěk Coleophora ledi**.

BĀĬěsek ovocn½. Foto: ZdenĀk Patzelt

K dalĀm v½znamn½m druhĚm patĚ vzěcn½ **hnĀdĀsek chrastavcov½** (*Euphydryas aurinia*) Ā¾ijĀĀ na vlhĀĀch loukěch, nehojn½ **otakĀrek fenyklov½** (*Papilio machaon*), v ěchěch velmi vzěcn½ **soumraĀnĀk ĀernohnĀdĀ½** (*Heteropterus morpheus*) Āi **bĀĬěsek ovocn½** (*Aporia crataegi*).

[ZPĚT NA ĚVOD](#)

RovnokĀĀdĬĀ

V jeskyních a útočiších byl jako velká rarita objeven **konák jeskynná** *Troglophilus neglectus*. Nálezy v CHKO Labská pískovce představují vůbec první údaje v rámci střední Evropy, neboť tento druh byl dosud znám pouze z jižní části Rakouska a Balkánského poloostrova. Na úředních vyvěštinách již lze vidět horská **bezkařádlá kobylička** *Pholidoptera aptera bohémica*, jejíž vzhledem je jedinou současnou lokalitou na území České republiky. Opakovaně byl na několika místech prokázán vzhledem **kobyličky smrkové** (*Barbitistes constrictus*), která se vyskytuje pouze v jehličnatých lesích.

Konák Jeskynná. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA ÚVOD](#)

Věžečky

Dosud byl v Českosaském území prokázán vzhledem 45 druhů věžeček. Na zdejších územích se může setkat jak s druhy žijícími na tekoucí vodě, například **motýlčí lesklou** (*Calopteryx splendens*), vzácnou **klánskou rohatou** (*Ophiogomphus cecilia*) či **pískovcem kroužkovánem** a **p. dvozubem** (*Cordulegaster boltoni* a *C. bidentatus*), tak i s druhy žijícími na kyselých vodách rašeliništního charakteru, například **věžkou úžrníkovou** (*Leucorrhinia dubia*), **věžkou jasnokvrnnou** (*L. pectoralis*), **žáďlem sátinovým** (*Aeschna juncea*), **věžkou tmavou** (*Sympetrum danae*) a také **věžkou podhorní** (*S. pedemontanum*). Stojaté vodní plochy s porosty vodních rostlin jsou osídleny **žáďlem královským** (*Anax imperator*) či **žáďlem rudým** (*Erythromma najas*).

ŘidÄ©lko rumÄ©nnÄ©. Foto: VÄ©lav Sojka

[ZPÄ©T NA Ä©VOD](#)

OstatnÄ© zajÄ©mavÄ© druhy hmyzu

SlunnÄ© mÄ©sta na okrajÄ©ch lesa vyhledÄ©vÄ© vzÄ©cnÄ© **cikÄ©da chlumnÄ©** (*Cicadetta montana*). Na skalnÄ©ch ploÅ©inÄ©ch, stolovÄ©ch horÄ©ch, ale i v kaÅ©onu Labe Ä©ije **mravenec horskÄ©** (*Manica rubida*). VÄ©skyt v takto nÄ©zkÄ©ch nadmoÅ©skÄ©ch vÄ©Å©kÄ©ch je jev u tohoto druhu jinde v EvropÄ© nezjiÄ©tÄ©nÄ©. Z Ä©zemÄ© pochÄ©zÄ© i novÄ© druh pro vÄ©du - **kvÄ©tilka** *Phorbia kulai*.

V jemnÄ©m pÄ©sku na Ä©pati vÄ©slunnÄ©ch skal a pÄ©evisÄ© lze Ä©asto pozorovat nÄ©levkovitÄ© Ä©tvary, kterÄ© jsou dÄ©lem larev **mravkolva bÄ©Ä©nÄ©ho** (*Myrmeleon formicarius*) a kterÄ© jim slouÄ© k lovu koÅ©isti, pÄ©edevÄ©m mravencÄ©.

Nálevkovitá jamky vytvořené larvami mravkolva. Foto: Zdeněk Patzelt

[ZPĚT NA VOD](#)

OSTATNĚ BEZOBRATLĚ

Pavoukovci a koráři

V oblasti se vyskytuje řada zajímavých druhů pavouků, například druh **sláňák suchomilný** *Arctosa figurata*. Nápadně je **kářiájk pruhovaný** (*Argiope bruennichi*) obvykle vlhké slunné louky a místa zarostlé vyššími bylinami a travinami. Do roku 1991 byl znám jen z nejjižnějších částí Moravy a Slovenska. Ze stepních pavouků zde můžeme potkat některé druhy **sláňáků**, zvláště pestře zbarvené druhy rodu *Alopecosa*. Ve vlhkých jeskyních a pod pískovcovými převisy se hojně vyskytuje pavouk **meta temnotná** (*Meta menardi*).

Meta temnostná. Foto: Zdeněk Patzelt

V periodických tůňkách se můžeme setkat s kriticky ohroženým korájem **listonohem letním** (*Triops cancriformis*). Většinou tekoucí vody obývá rovněž kriticky ohrožený **rak říční** (*Astacus astacus*).

Rak říční. Foto: Zdeněk Patzelt

Májkáři

Takže mezi májkáři najdeme několik zajímavých druhů, například subatlantský druh slimáka *Arion intermedius*, u něhož nalezneme v Edmundově soutěsce u Háenska představoval vůbec první lokalitu v těchto! Na úředních stránkách je vzácný subatlantský **závornatka černavá** (*Clausilia bidentata*).

Á½Á¾aly

K zajiřmav½m druh½m pat½ nap½. horsk½; Á¾Á¾ala *Octodrilus argoviensis* vyskytuj½ se v chladn½ch Ådol½ch pod½ I Å½½ek. Dosud byl tento druh zn½m pouze z horsk½ch poloh Krkono½; a Å umavy. Aporectodea icterica a A. limicola pat½ k druh½m s atlantsk½m typem roz½½en½.

[ZP½T NA ÅVOD](#)

- 7517 zobrazen½

Sekce webu

[P½Åroda](#)

Source URL: <https://www.npcs.cz/bezobratli>